

között végeztünk megelőző feltárást. Mintegy 50–60 cm vastagságban távolítottuk el a humuszt. A Ny–K-i hossz tengelyű, két, téglalap alakú szelvényben összesen közel 1000 m²-en egyenletes eloszlásban több objektum feltárta bontakozott ki a sárgás és barna altalajon. Csak településre utaló jelenségek kerültek elő: 10 gödör, 7 cölöplyuk és 1 árok. Mindegyikük a szarmata korszakra datálható. Az objektumok közül jelentősnek tarthatjuk a terület legmélyebb pontján előkerült három egymásba ássott, nagyméretű gödröt, amelyek valószínűleg agyag-nyerőként szolgáltak.

Algyő külterület II.: A Szőreg I. Biztonsági Gáztározó SZGT-13 jelű kútjának építési területén 2008. március 10–21. között végeztünk megelőző feltárást. Mintegy 50–60 cm vastag humusz eltávolítása után az É–D-i tengelyű, több helyen megtört, téglalap alakú szelvény nagysága közel 926 m² lett. Egyenletes eloszlásban több objektum feltárta bontakozott ki a sárgás és barna altalajon. Csak településre utaló jelenségek kerültek elő: 50 gödör, 2 cölöplyuk, 1 árok, 1 füstölő, 2 gazdasági jellegű építmény. Egy kivételével mindegyikük a szarmata korszakra datálható. Az objektumok közül jelentősnek tarthatjuk a terület ÉK-i sarkában előkerült füstölő maradványát. A legfigyelemreméltóbb jelenséget az 56. sz. objektum szolgáltatta, amelyhez két kemence is csatlakozott, funkcióját tekintve valószínűleg afféle „sütőház”-ként szolgált.

PALUCH TIBOR

393. Szeged-Tápé, Algyői Rákóczi Tsz (Csongrád megye) Ő, Á

Az M43 autópálya 1. sz. lelőhelye a 4413. sz. országút mentén fekvő Boldizsár-tanya, és az Algyői Rákóczi Tsz-hez vezető kövesút mentén, attól kb. 100 m-re húzódó dombháton helyezkedik el. A dombháttól DNy-ra kb. 2–3 m-rel alacsonyabb medernyom húzódik. E meder partján terül el a lelőhely, ezen az ÉNy–DK irányú partoldalon 2008. július 22. és augusztus 4. között 5173 m²-t tártunk fel.

A nyomvonal ÉK-i szélén 7, a DNy-i részén 19 objektum rajzolódott ki. Az objektumcsoportok egymástól 110–120 m-re helyezkedtek el.

Az előkerült 21 objektum közül 5 árok (2 karám), 14 gödör és 1 cölöplyuk. Korukat tekintve 4 őskori, kettő Árpád-kori és 15, korhatározó leletanyag hiányában, ismeretlen korú.

GULYÁS GYÖNGYI – SÓSKUTI KORNÉL

394. Szeged-Tápé, Ásványhát I. (Csongrád megye) Sza

A Szőreg-1. Biztonsági Gáztározó munkálataihoz kapcsolódó régészeti kutatások egyik állomása volt a Szőreg-1. nyomvonal feltárása. A 2008. április 7–23. között végzett megelőző feltárás három, korábban megkutatott kútponthoz (SZGT-2, SZGT-3, SZGT-6) futó bekötőve-

zeték nyomvonalának kutatható szakaszait érintette. A munkálatok legnyugatibb, egyben kezdőpontja az SZGT-2 jelű kútpont. Innen a vezeték nyomvonalát követve DK felé haladva folyt a régészeti munka, közel 3 hétig. A tervezett vezeték nyomvonalát számos helyen élő vezetékek keresztezték. Ezeken a szakaszokon biztonsági okokból nem folyhatott régészeti munka. Ez okozta azt a helyzetet, hogy a teljes nyomvonalszakasz 10 egységre, azaz 10, a geodéták által kimért 5 m széles szelvényre (tömbre) töredezett. Az első szelvény az SZGT-2 kút feltárt felületéhez kapcsolódott. Mivel az objektumok folyamatosan jelentkeztek, számozásuk SN5-el kezdődött. Az átláthatóságot megtartva a számozást végigvittük az utolsó, 10. szelvényig.

A feltárás nyomvonala több lelőhelyet érintett. A nyomvonal ÉNy-i szakasza a 2007/1 sz. lelőhely területéről indult, majd innen tovább DK-felé végighaladt, s a Herceg-tanya nevű lelőhelyen folytatódott. A korábbi terepbejárások ezen a területen intenzív római kori, szarmata telepre utaló nyomokat rögzítettek. Ezen korszak objektumait tártuk fel az SZGT-2 és SZGT-3 kutak területén is. A feltárások és a korábbi terepbejárások eredményei alapján további telepobjektumokra lehetett számítani a nyomvonal teljes hosszában. Összesen 53, régészetileg is értékelhető objektumot találtunk, közülük több folytatódott a szelvényeken túl is.

Az ásatáson 36 szarmata gödör került elő, közülük számos méhkas alakú volt. Ezek mellett több szelvényben is előkerültek nagy, tagolt, helyenként 3 m mély gödrök. Kivételesek a szögletesek és az árokszerűek. A gödrök általános jellemzője a betöltés felső harmadának viszonylagos leletanyagbősége, és az alsó rétegek agyagos betöltése, ami viszont leletben szegény. Sok gödörben a leletgazdag rész hamus, paticsos betöltésű, barnás humusz volt. Ez a jellegzetesség végig megfigyelhető volt az 1. szelvénytől a 10. szelvényig.

A gödrökön kívül 4 szarmata kori árok részletét sikerült megfigyelni. Ezek közül kettő azért figyelemre méltó, mert párhuzamosan futottak a 10. szelvényben, metszetük is azonos volt. A két ároktól DK-re régészetileg értékelhető objektum már nem került elő.

A 3. szelvényében – amely egyébként a 8. szelvény mellett a legsűrűbben volt fedett régészeti objektumokkal – egy sekélyen az altalajba mélyített szögletes 340×340 cm-es ház alapja került elő, középen cölöplyukkal. A padlón hengeres kék üveggyöngy és egy edényke töredéke feküdt. Egy másik, füles amphora alakú üveggyöngy egy méhkas alakú gödör betöltéséből került ki.

Az előkerült leletanyag döntő többségét a korongolt és kézzel formált edények töredékei adják. Több hombár és korsó töredéke mellett tálak és csészék töredékei, valamint, ha kis számban is, de terra sigillata töredékek is előkerültek. A kézzel formált edények közül fazekak, kisebb csuprok, bögrék és gombos fedők maradványait figyeltük meg.

Kemence eredeti helyzetében nem került elő. Több esetben megfigyeltük azonban ezek áthalmozódott ma-